Aan de raad van de gemeente Lingewaard

Onderwerp	Meicirculaire 2023
Portefeuillehouder	N.T.P. Hubers
Zaaknummer collegevoorstel	ZS-770289

Beslispunten

1. de gevolgen voor de jaarschijf 2023 te verwerken in de begroting 2023;
2. de gevolgen voor de jaarschijf 2024-2027 te verwerken in de begroting 2024.

Inleiding

Jaarlijks verschijnen meestal drie circulaires over de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. De Meicirculaire geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid. De Septembercirculaire geeft de vertaling van de Miljoenennota. In december wordt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk afgerond in de Decembercirculaire.
De Meicirculaire 2023 bevat o.a. informatie over de actualisatie van het accres 2022-2027 en een structurele rijksbijdrage van € 1 miljard vanaf 2027, vooruitlopend op de nieuwe financieringssystematiek.

Beoogd effect

De financiële gevolgen van de Meicirculaire 2023 te verwerken in de begroting 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2027. Dit om ervoor te zorgen dat de financiële informatievoorziening actueel is.

Argumenten

De belangrijkste onderwerpen in deze circulaire zijn:

- Een bijstelling van het accres 2022: extra prijsbijstelling 2022 i.v.m. extreme prijsstijgingen in 2022.
- De accressen voor de loon- en prijsontwikkeling zijn van 2023 tot en met 2027 bijgewerkt op basis van het Centraal Economisch Plan (CEP) van het Centraal Planbureau (CPB).
- Een structurele rijksbijdrage van € 1 miljard vanaf 2027, vooruitlopend op de nieuwe financieringssystematiek (voor ons is dit een bedrag van € 1.860.000).
- Een omvangrijke taakmutatie voor de tekorten Jeugdzorg in 2024 en 2025.

In het hierna opgenomen overzicht zijn de nieuwe bedragen opgenomen van de uitkering uit het gemeentefonds volgens de Meicirculaire 2023. Hierbij is een vergelijking gemaakt met de bedragen die berekend zijn op basis van de Decembercirculaire 2022.

Extra middelen Meicirculaire 2023					
jaar	***2023***	***2024***	***2025***	***2026***	***2027***
(bedragen x € 1.000)					
Taakmutaties	1.525	3.280	2.485	-216	-231
Mutaties uitkeringsfactor	1.232	2.171	3.088	3.353	5.744
Totaal extra middelen Meicirculaire 2023	2.757	5.451	5.573	3.137	5.513
Hiervan te reserveren					
Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	9	9	10	10	10
flankerend beleid energiearmoede	74	-	-	-	-
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	60	-	-	-	-
Wet Goed Verhuurderschap	13	1	2	2	2
Leerlingenvervoer Oekraïne	33	-	-	-	-
Taal voor ontheemden uit Oekraïne	22	-	-	-	-
Maatschappelijke begeleiding	31	-	-	-	-
Jeugdzorg	-	145	298	-	-
Integraal zorgakkoord (WMO abonnementstarief)	-	-	241	241	246
Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp WMO	-	-	220	220	225
Herinvoering eigen bijdrage WMO	-	-	-	-512	-522
Verwerking CAO gemeenten per 2-1-2023	590	590	590	590	590
Reserveren voor prijsontwikkeling	-	670	1.504	1.660	3.487
Totaal te reserveren	832	1.415	2.865	2.211	4.038
Per saldo extra middelen	1.925	4.036	2.708	926	1.475

Hierna volgt een toelichting op de te reserveren middelen

Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag

Op 1 januari 2023 is de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen in werking getreden. Vanaf 2023 is er structureel geld beschikbaar voor de financiële gevolgen die de uitvoering van deze wet met zich meebrengt. Dit houdt in dat er geen koppeling is met het daadwerkelijk plaatsvinden van verkiezingen in een gegeven jaar.
Voor de gemeente Lingewaard levert deze ontwikkeling de volgende uitkering op:

Jaar	2023	2024	2025	2026	2027
Bedrag x € 1.000	9	9	10	10	10

Flankerend beleid energiearmoede

Het kabinet stelt incidenteel geld voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Van dit bedrag wordt in 2023 een gedeelte via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld voor de verwachte extra inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand.
Voor de gemeente Lingewaard is dit een bedrag van € 74.000.

Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden

Voor de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden heeft het kabinet in 2023 geld beschikbaar gesteld. Van deze middelen wordt een deel via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld als investering in betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden. Gemeenten kunnen deze middelen inzetten om aan de slag te gaan met de prioriteiten van de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden, zoals het verdubbelen van het gebruik van de schuldhulpverlening en het tegengaan van kinderarmoede.
Voor de gemeente Lingewaard is dit een bedrag van € 60.000.

Wet goed verhuurderschap

In het Coalitieakkoord is afgesproken dat gemeenten meer mogelijkheden krijgen om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gerichter aan te pakken, middels het wetsvoorstel “Wet Goed Verhuurderschap”. Deze uitkering heeft betrekking op de eenmalige kosten die gemeenten maken als gevolg van de invoering van de landelijke regels en het instellen van het meldpunt.

Tevens is in deze circulaire een correctie van de structurele middelen opgenomen.
Voor de gemeente Lingewaard levert deze ontwikkeling de volgende uitkering op:

Jaar	2023	2024	2025	2026	2027
Bedrag x € 1.000	13	1	2	2	2

Leerlingenvervoer Oekraïne

De decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïne is een tegemoetkoming aan gemeenten voor de kosten die zij gemaakt hebben en maken voor het vervoer van Oekraïners naar scholen. De decentralisatie-uitkering is voor de periode van januari 2023 tot en met 31 juli 2023.
Voor de gemeente Lingewaard is dit een bedrag van € 33.000.

Taal voor ontheemden uit Oekraïne

Ontheemden uit Oekraïne hebben nu beperkte mogelijkheden om de Nederlandse taal op vrijwillige basis te leren. Om een hogere arbeidsparticipatie te stimuleren en om deel te kunnen nemen aan de Nederlandse maatschappij, is het leren van de Nederlandse taal essentieel.
Deze middelen hebben tot doel het gemeentelijke aanbod van taalonderwijs aan volwassen ontheemden uit Oekraïne te stimuleren.
De gemeente Lingewaard ontvangt hiervoor een bedrag van € 22.000.

Maatschappelijke begeleiding

Conform artikel 18 van de Wet inburgering 2013 wordt voorzien in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden.
De gemeente Lingewaard ontvangt hiervoor een bedrag van € 31.000.

Jeugdzorg

Gemeenten en Rijk hebben een principeakkoord bereikt over het financiële kader voor de Hervormingsagenda Jeugd. Onderstaande tekst over de beschikbaarstelling van extra middelen en de verdeling is onder voorbehoud van de omzetting van het principeakkoord in een definitief akkoord op het geheel van de Hervormingsagenda. In totaal wordt € 1,36 miljard in 2024 en € 859 miljoen in 2025 aan de algemene uitkering van het gemeentefonds toegevoegd voor jeugdzorg. Het Rijk reserveert de middelen voor 2026 en verder. De beschikbaarstelling van deze middelen voor de jaren 2026 en verder vindt plaats na het advies van de deskundigencommissie en de besluitvorming daarover. Net als voor de middelen in 2024 en 2025 geldt dat deze beschikbaar worden gesteld aan gemeenten met uitzondering van de investeringen waarvan is afgesproken deze door het Rijk worden gedaan. De provincie en VNG hebben aangegeven dat de gemeenten de verwachte inkomsten separaat van de algemene uitkering kunnen begroten. Deze posten vervallen nu voor 2023 en 2024 en worden voor 2025 en verder geactualiseerd.
Voor de gemeente Lingewaard levert deze ontwikkeling de volgende uitkering op:

Jaar	2023	2024	2025	2026	2027
Bedrag x € 1.000		3.097	1.919		
Stelpost in begroting 2023-2026		-/-2.952	-1.621		
Per saldo extra		145	298		

Integraal zorgakkoord (WMO abonnementstarief)

Het kabinet stelt structureel extra middelen (€ 110 miljoen) beschikbaar aan gemeenten samenhangend met het Integraal Zorgakkoord, ter compensatie van gemeenten voor gestegen uitgaven als gevolg van de invoering van het abonnementstarief Wmo(Wet maatschappelijke ondersteuning).
Voor de gemeente Lingewaard levert deze ontwikkeling de volgende uitkering op:

Jaar	2023	2024	2025	2026	2027
Bedrag x € 1.000			241	241	246

Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp WMO

Het abonnementstarief in de Wmo 2015 wordt afgeschaft en in plaats daarvan wordt de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo 2015 heringevoerd.
Voor de gemeente Lingewaard levert deze ontwikkeling de volgende uitkering op:

Jaar	2023	2024	2025	2026	2027
Bedrag x € 1.000			220	220	225

Herinvoering eigen bijdrage WMO

Het abonnementstarief in de Wmo 2015 wordt afgeschaft en in plaats daarvan wordt de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo 2015 heringevoerd. Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de vormgeving zoals die voorheen was met oog voor inkomenseffecten en het beroep dat wordt gedaan op de Wmo.
Dit betreft nu de korting op de algemene uitkering als gevolg van de door het Rijk verwachte inkomsten bij de gemeenten in verband met de herinvoering van de eigen bijdrage vanaf 2026.
Voor de gemeente Lingewaard levert deze ontwikkeling de volgende korting op:

Jaar	2023	2024	2025	2026	2027
Bedrag x € 1.000				-512	-522

Verwerken CAO gemeenten per 2-1-2023

De extra structurele lasten van de nieuwe CAO gemeenten brengen we ten laste van het accres.
Voor de gemeente Lingewaard leidt dit tot de volgende bijstellingen:

Jaar	2023	2024	2025	2026	2027
Bedrag x € 1.000	590	590	590	590	590

Prijsontwikkeling

Vanwege de nog steeds hoge inflatie reserveren wij de extra middelen uit het accres voor de gemeentelijke prijsstijgingen. Ook het structurele bedrag vanaf 2027 (€ 1 miljard macro) voor de nieuwe financieringssystematiek reserveren we hiervoor, net zoals we hebben gedaan met de incidentele rijksbijdrage van € 1 miljard uit de septembercirculaire 2022.
Het accres minus de verwerking van de CAO en de structurele rijksbijdrage van het rijk voor de nieuwe financieringssystematiek levert de volgende reeks op:

Jaar	2023	2024	2025	2026	2027
Bedrag x € 1.000		670	1.504	1.660	3.487

Meerjarenbegroting

Voor de meerjarenbegroting levert dit het volgende beeld op:

jaar ***(bedragen x € 1.000)***	***2023***	***2024***	***2025***	***2026***	***2027***
Saldo meerjarenbegroting 2024-2027 uit Kadernota 2024		203	117	-889	-3.423
Extra middelen meicirculaire 2023	2.757	5.451	5.573	3.137	5.513
Te reserveren uit meicirculaire 2023	-832	-1.415	-2.865	-2.211	-4.038
Saldo meicirculaire 2023	1.925	4.036	2.708	926	1.475
Aanpassing Stelpost Jeugd *		-2.952	-1.621	44	-106
Aanvullende stelpost BCF (600-200)**	400	400	400	400	400
Stelpost ivm nieuwe accres methodiek vanaf 2026 ***					300
Totaal stelposten	400	-2.552	-1.221	444	594
Saldo Meerjarenbegroting 2023-2027	**2.325**	**1.687**	**1.604**	**481**	**-1.354**
	V	V	V	V	N

* Aanpassing stelpost Jeugd: In de huidige meerjarenbegroting hebben we een stelpost Jeugd opgenomen. Deze stelpost hebben we voor 2024 t/m 2027 aangepast naar de nieuwste inzichten.

** Aanvullende stelpost BCF: In de huidige meerjarenbegroting is een structurele stelpost opgenomen van € 200.000. Volgens de provinciaal toezichthouder mag als stelpost maximaal het bedrag van de afrekening BCF(BTW-Compensatie Fonds) uit het voorgaande jaar meegenomen worden. De afrekening voor 2022 was voor Lingewaard een bedrag van € 600.000. We nemen nu in de meerjarenraming het extra bedrag van € 400.000 op.

*** Stelpost ivm nieuwe accres methodiek vanaf 2026: Het kabinet heeft besloten om het gemeentefonds voor de volumeontwikkeling vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). Hiervoor is in de Voorjaarsnota van het Rijk een budget gereserveerd van € 150 miljoen in 2027 en € 300 miljoen in 2028. Dit is nog niet verwerkt in deze meicirculaire, maar wij nemen het bedrag voor 2027 (voor Lingewaard € 300.000) wel vast als stelpost op.

Kanttekeningen

n.v.t.

Financiën

De netto financiële effecten van de Meicirculaire 2023 worden door middel van een begrotingswijziging verwerkt in de begroting 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2027.

Communicatie en participatie

n.v.t.

Voortgang

n.v.t.

Duurzaamheid

n.v.t.

Bijlagen

1. Concept raadsbesluit
2. Meicirculaire 2023

Bemmel, 4 juli 2023

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. I.P. van der Valk	dr. P.T.A.M. Kalfs